

ناک‌های شعر

حسین منزوی

اگر باشی محبت‌روز گاری تازه‌خواه‌یافت
زمین در گردش با تو مداری تازه‌خواه‌یافت
دل من نیز با تو بعد از آن پاییز طولانی
دوباره چون گذشته نوبهاری تازه‌خواه‌یافت
درخت یادگاری باز هم بالنده خواهد شد
که عشق از کنده مایادگاری تازه‌خواه‌یافت
دهانت جوجه‌هایش را پریدن گریباموزد
کلام از لجه تو اعتباری تازه‌خواه‌یافت
بدین سان که من و تو از تفاهم عشق می‌سازیم
از این پس عشق‌ورزی هم، فراری تازه‌خواه‌یافت
من و تو عشق را گسترده‌تر خواهیم کرد، آری
که نوع‌اشقان از ماتباری تازه‌خواه‌یافت
تو خوب مطلق، من خوب‌ها را با تو می‌سنجم
بدین سان بعد از این خوبی، عیاری تازه‌خواه‌یافت
جهان‌پیر. این‌لک‌گیر هم، با تو، کنار تو
به چشم خسته‌ام، نقش و نگاری تازه‌خواه‌یافت
***

محمد علی بهمنی

تورا گم می‌کنم هر روز و پیدایم کنم هر شب
بدین سان خواب‌ها را با تو زیامی‌کنم هر شب
تبی این گاه را چون کوه سنگین می‌کنند آن‌گاه
چه آتش‌ها که در این کوه‌پیرایم کنم هر شب
تماشایی است پیچ و تاب آتش‌ها، خوش‌بار من
که پیچ و تاب آتش را تماشا می‌کنم هر شب
مرایک شب تحمل کن که تابور کنی ای دوست
چگونه با جنون خود مدارایم کنم هر شب
چنان دستم‌تهی گر دیده‌از گرمای دست تو
که این بخ در ده‌را از بی‌کسی، شوم کنم هر شب
تمام سایه‌ها را می‌کشم بر روزن مهتاب
حضورم را از چشم شهر حاشایم کنم هر شب
دل‌م فریادمی خواهد ولی در انزوای خویش
چه بی‌آزار با دیوار نچوایم کنم هر شب
کجا دنبال مفهومی برای عشق می‌گردد؟
که من این واژه را تاصبح معنایم کنم هر شب
***

علیرضا بدیع

عشق... اما عشق در بال و پر پیچیده‌است
از دهایی مهربان بر پیکرم پیچیده‌است
شورشور و شاعری با شیر در کام چکید
نسخه دلدادگی را مادر پیچیده‌است
از صدای عشق خوش‌تر نام‌روح‌افزای توست
این صدا در شعرهای آخر پیچیده‌است
حیرت خلق خدا از شعر من پیچوده نیست
عطر تن پوش تو در دفتر پیچیده‌است
خواب دیدم بگذریم این قدر می‌گویم که صبح
عطر تند غنچه‌ای در پیکرم پیچیده‌است
***

محمد سعید میرزایی

کجاست جای تو در جمله زمان که هنوز...
که پیش از این که هم اکنون که بعد از آن که هنوز
و با چه قید بگویم که دوست دارم؟
که تا باید؟ که همیشه؟ که جودان؟ که هنوز
سوال می‌کنم از تو: هنوز منتظری؟
تو غنچه‌ی من کنی این بار هم دهان، که هنوز...
چقدر دلخورم از این جهان بی‌می‌موعد؛
از این زمین که پیلایی... و آسمان که هنوز...
جهان سه‌نقطه پوچی است، خالی از نامت؛
پراز «همیشه همین طور» از «همان که هنوز»
همه‌پنده گرفتند در پس «هرگز»
و پشت «هیچ» نشستند از این گمان که «هنوز»
ولی تو «حتما»ی و اتفاق می‌افتی!
ولی تو «باید» ای حسن ناگهان که هنوز
در آستان جهان ایستاده چون خورشید؛
همان که می‌دهد از ابرها نشان که هنوز
شکسته ساعت و تقویم، بار بار شده
به جست و جوی کسی، آن سوی زمان که هنوز

غلط‌نویسیم

بعضی از فضلا این واژه را غلط می‌دانند و توصیه می‌کنند به جای آن نخست یا اول گفته شود، اما یکم تنها امروز رایج است بلکه پیشینیان نیز آن را به کار برده‌اند و صحیح است.

سوق/اسوق

در تلفظ و معنای این دو واژه نباید اشتباه کرد. سوق بر وزن ذوق به معنای «راندن» است و بیشتر به صورت ترکیب «سوق دادن» به کار می‌رود و سوق بر وزن دوع به معنای «بازار» است.

دواوین

واژه دیوان از فارسی به عربی رفته و در جمع دواوین شده است. در فارسی بهتر است آن را با «ها» جمع ببندیم و «دیوان‌ها» بگوییم.

بر گرفته از کتاب «غلط‌نویسیم» ابوالحسن نجفی

ستاره‌های ایرانی در سپهر هنر جهانی

به بهانه راهیابی موسیقی دان جوان کشورمان به جمع ۱۰ آهنگ‌ساز برتر دنیا، از موفقیت‌های جهانی هنرمندانی مانند

استاد محمود فرشچیان، هوشنگ مرادی کرمانی، پرویز تناولی، رامین جوادی، کیهان کلهر، گروس عبدالملکیان و... نوشته ایم

ستاره منوچهری- زبان هنر، فراتر از هر زبانی است. هر قوم و ملتی می‌تواند معانی و مفاهیم مد نظرش را با زبان هنر بیان کند. همین است که وقتی پای یک اثر هنری اعم از نقاشی، عکس، فیلم، موسیقی و شعر به آن سوی مرزهای یک کشور باز می‌شود، با شمار زیادی از مردم جهان ارتباط برقرار می‌کند و بین‌المللی می‌شود. سوم آذر امسال خبر رسید که نام محمدرضا اژدری، آهنگ‌ساز، رهبر ارکستر و پیانیست ایرانی برای آهنگ بی‌کلام «نیل» در میان ۱۰ آهنگ‌ساز برتر دنیا در بخش موسیقی بی‌کلام جایزه موسیقی هالیوود قرار گرفت. به مناسبت کسب این افتخار از شمند، در این مطلب از هنرمندانی نوشته‌ایم که هنرشان در شاخه‌های مختلف، از مرزهای کشورمان فراتر رفته و جایزه و افتخار جهانی به دست آورده‌است.

ساز و نواهایی فراتر از مرزها

یکی از آهنگ‌سازان بزرگ ایرانی که همیشه در عرصه جهانی خوش می‌درخشد، کیهان کلهر است. این کمانچه‌نواز زبردست جوایز و افتخارات بسیاری را از آن خود کرده؛ از جایزه گرمی «بهترین آلبوم جهانی سال» و جایزه جهانی «ووکس» در سال ۲۰۱۹ گرفته تا جایزه «بیتا» و «گلوبال فست» در بخش هنرمند سال. دیگر آهنگ‌ساز بین‌المللی ایرانی تبار، رامین جوادی نام دارد؛ خالق موسیقی مشهور سریال «بازی تاج و تخت». جوادی برای ساخت

این موسیقی برنده جایزه معتبر «امی» شد. این آهنگ‌ساز برای آهنگ‌سازی فیلم «مرد آهنین» هم جایزه گرمی را از آن خود کرده بود. احسان صدیق، از دیگر آهنگ‌سازان بین‌المللی ایرانی است که در سال ۱۴۰۰ برای ساخت موسیقی متن فیلم «جنبل» جایزه بهترین موسیقی فیلم را از جشنواره فیلم زنان در م به دست آورد. فیلم «جنبل» ساخته‌هادی کمالی‌مقدم، مستندی داستانی با محوریت خیالات مردم جنوب ایران و دیگر مناطقی است که مردم آن در حاشیه دریاهای زندگی می‌کنند.

اهل قلم پرافتخار ایرانی در جهان

سهم نویسندگان ادبیات کودک و نوجوان از جایزه‌های جهانی بیشتر از دیگر نویسنده‌های ایرانی است؛ نویسنده‌های مشهور ایرانی مانند هوشنگ مرادی کرمانی، فرهاد حسن‌زاده و افسانه شعبان‌نژاد که در شاخه ادبیات کودک فعالیت دارند، به جز نامزد شدن در این جایزه‌ها، به افتخار دریافت جایزه و برگزیده‌شدن هم دست پیدا کرده‌اند؛ اتفاقی که در باره نویسندگان ایرانی در حوزه بزرگ سال رخ نداده‌است. در ادامه به بخشی از کارنامه نویسنده‌های معاصر ایرانی در جایزه‌های جهانی اشاره می‌کنیم. در سال ۲۰۲۱ میلادی، هیئت داوران جایزه قلم آمریکا، فهرست نامزدهای این جایزه را اعلام کرد که در میان اسامی، نام

گروس عبدالملکیان و شکوفه آذر، دو شاعر و نویسنده ایرانی دیده می‌شد. همچنین برای اولین بار در تاریخ جایزه بوکر، شکوفه آذر، نویسنده ایرانی برای کتاب «روشنگری درخت گوجه‌سبز» نامزد دریافت جایزه بوکر بین‌المللی شد. نام‌نگار جوادی، نویسنده ایرانی-فرانسوی هم در میان ۱۰ نامزدهایی در بخش عکس‌ورزشی هم‌فرشته‌اصلاحی با یک مجموعه عکس‌روایی با نام «اندیشه پرواز» جایزه سوم را از آن خود کرد. در میان نام‌آوران بین‌المللی در هنرهای تجسمی، نام پرویز تناولی، مجسمه‌ساز بزرگ ایرانی همیشه به چشم می‌خورد. این هنرمند یکی از چهار شخصیتی بود که جایزه تغییردهنده‌بازی هنر

نام‌آوران بین‌المللی در هنرهای تجسمی

استاد محمود فرشچیان، نقاش برجسته و چهره ماندگار فرهنگ و هنر ایرانی، شخصیتی پرآوازه در جهان است. از جمله افتخارات استاد فرشچیان می‌توان به این‌ها اشاره کرد: مدال طلای جشنواره بین‌المللی هنر آمریکا، نشان هنر نخل طلایی ایتالیا، تندیس طلایی اروپایی هنر در ایتالیا و مدال طلای جشنواره بین‌المللی هنر در بلژیک. یکی از شاخه‌های هنری که هنرمندان ایرانی همیشه در آن خوش می‌درخشند، عکاسی است. یکی از تازه‌ترین نمونه‌های کسب افتخار جهانی عکاسان ایرانی، متعلق به بابک تفرشی است که آبان امسال جایزه بخش عکاسی علمی انجمن عکاسی انگلستان را به دست آورد. این انجمن از دستاوردهای مهم در عکاسی

تب داغ پیروی از سبک «سهراب سپهری» در تاجیکستان

در گفت‌وگو با شاه منصور شاه میرزا، شاعر برجسته تاجیکستانی، وضعیت شعر تاجیکستان

تاثیر پذیری شاعران تاجیکستان از شاعران معاصر ایران و جایگاه اسطوره‌ها در شعر تاجیکستان را بررسی کرده‌ایم

فارسی توسط شاعران معاصر اظهار می‌کند: هیچ شاعر و نویسنده‌ای نمی‌تواند مدعی شود که از شاعران و نویسندگان بزرگ در قرن‌های گذشته زندگی می‌کردند تاثیر نگرفته و به تنهایی ابداع یا ابتکاری داشته است. بنده هم در شعرهایم جای جایی از حافظ و جای جایی از مولانا و فردوسی و شاعران معاصر ایران و تاجیکستان تاثیر پذیرفته‌ام.

تاثیر پذیری شاعران تاجیکستان از شاعران معاصر ایران

وی در پاسخ به این سؤال که آیا دیگر شاعران تاجیکستانی نیز از شاعران ایرانی تاثیر پذیرفته‌اند؟ می‌گوید: شعر ایران، افغانستان و تاجیکستان در نحو تفاوت‌هایی دارند اما در کلیت و فضا سازی شعر، یکی هستند. شعر امروز تاجیکستان از آثار شاعران بزرگ پارسی‌زبان و تا حدودی از شعر شاعران روسی تاثیر می‌پذیرد اما باید اعترا ف کنیم که بیشترین تاثیر را از شعر معاصر ایران گرفته است. در تاجیکستان شاعرانی مانند نیما، بهار، فروغ، نادرپور، سهراب سپهری، اخوان ثالث، پروین اعتصامی، رهی معیری، سیمین بهبهانی و قیصر امین پور، فاضل نظری و شفیع کدکنی، علیرضا قزوین... طرفداران زیادی دارند و از آثار این شاعران پیروی می‌شود. این پیروی از شاعران معاصر ایران تا حدی است که در برخی موارد به قول ما تاجیکستانی‌ها برخی از شاعران ما سهراب بیمار، یا به قول شما «سهراب زده» شده‌اند و سعی می‌کنند با پیروی از او آثار را خلق

کنند. در زمان‌هایی سهراب، بیشترین تاثیر را بر شعر تاجیکستان و حتی فارسی‌زبانان آسیای میانه داشت و ترجمه اشعار سهراب به زبان‌هایی که در ازبکستان جایزه کتاب سال عنوان گرفت. وی می‌افزاید: بعضی از شاعران تاجیکستان، غزل‌سراهای خوبی هستند و زنده‌یاد، لایق شیرعلی را می‌توان پیش‌صف این شاعران عکاسان ایرانی، متعلق به بابک تفرشی است چاپ‌شده بود. بنده فکر می‌کنم او به غزل جامه‌ای نو دوخت و پوشاند. از دیگر شاعران برجسته تاجیکستان می‌توان به استاد مومن قناعت، بازار صابر، گلنظر، فرزانه، عبدالجبار سروش و سیاوش چندینی اشاره کرد که در شعر نوین پیششان د.

واژه‌های مشترک در شعر کشورهای فارسی‌زبان

وی خاطرنشان می‌کند: در دودعه گذشته و هم‌زمان با واج‌گیری ارتباط شاعران فارسی زبان در شبکه‌های مجازی و همچنین برگزاری سمینارها شاعران کشورهای فارسی‌زبان بر یکدیگر تاثیرات فراوانی گذاشته‌اند. اگر واژگانی را که شاعران مختلف کشورهای فارسی‌زبان استفاده می‌کنند با یکدیگر قیاس کنیم، متوجه می‌شویم واژگانی از افغانستان و ایران وارد شعر تاجیکستان شده است. زنده‌یاد گلنظر که مؤلف سرود ملی تاجیکستان است، نقل کرده بود که بعضی از شاعران تاجیکستان نام گل‌هایی را در شعرهایشان استفاده می‌کنند که آن نام‌ها را از شعر شاعران ایران گرفته‌اند و خودشان آن گل را هیچ‌گاه ندیده و بویش را استشمام نکرده‌اند.

این شاعر نامدار تاجیکستان

می‌گوید: از زمان رودکی تا امروز، تاثیر شعر را بر آثار دیگر شاعران فارسی زبان مشاهده می‌کنیم. هر چقدر شاعران

ادبی

داستان نویسنده فرانسوی از حاج قاسم سلیمانی

یک نویسنده فرانسوی، داستانی کودکانه درباره سردار شهید حاج قاسم سلیمانی منتشر کرد. به گزارش برنا؛ کتاب کودک «قهرمان به شکل خودم» به نویسندگی و تصویرگری کلر ژوبرت و توسط انتشارات راه یار به چاپ رسید. کتاب کودک «قهرمان به شکل خودم» به نویسندگی و تصویرگری کلر ژوبرت و توسط انتشارات راه یار چاپ و روانه بازار نشر شد. «قهرمان به شکل خودم»، داستانی کودکانه درباره سردار شهید حاج قاسم سلیمانی است که به کوشش مجموعه «خانه همبازی» تهیه‌شده است. علاقه‌مندان علاوه بر کتاب‌فروشی‌های می‌توانند از طریق سایت و صفحات مجازی ناشر به نشانی raheyarpub.ir کتاب را تهیه کنند.

در گذشت شاعر و بیدل شناس شهیر افغانستانی

اسـد... حبیب، نویسنده، شاعر و بیدل‌شناس برجسته افغانستان در سن ۸۱ سالگی در هامبورگ آلمان درگذشت.

خانه ادبیات افغانستان روز گذشته با اعلام این خبر در صفحه اینستاگرامی اش نوشته است: اسد... حبیب، نویسنده، پژوهشگر، داستان‌نویس و بیدل‌پژوه، یکی از استوانه‌های گران‌سنگ زبان و ادب فارسی از میان‌مارخت برکشید. در زمانه یورش به کیان فرهنگ و ادب فارسی، نامش، زنده و راهش، الگوی ماست. اسد... حبیب متولد ۱۳۲۰، در شهر کابل بود. از ۱۹۶۸ تا ۱۹۷۳ میلادی به تحصیل و تحقیق در انستیتوی زبان‌های شرقی دانشگاه دولتی مسکو پرداخت و با نگارش پایان‌نامه‌اش با نام «بیدل و چهار عنصر» در رشته ادبیات، دکتر ا گرفت. او علاوه بر استادی در دانشگاه کابل، مدتی سمت اتحادیه نویسندگان افغانستان و ریاست دانشگاه کابل را نیز بر عهده داشته و همچنین عضو آکادمی علوم افغانستان نیز بود.

پایان مرحله نخست داوری‌های جایزه جلال

دبیر علمی جایزه جلال از به پایان رسیدن مرحله نخست داوری‌ها خبر داد و گفت: تلاش کردیم در انتخاب داوران از چهره‌های صاحب اثر و دارای تجربه استفاده کنیم. به گزارش تسنیم، وجهه سامانی افزود: داوری در مرحله دوم در حال انجام است. هم اکنون، تمام تمرکز و توان داوران ما روی داوری، متمرکز است تا قضاوت در دست و دقتی داشته باشند. امیدواریم بعد از سپری شدن این مرحله و اعلام نام‌دها، روند اجرا و زمان برگزاری اختتامیه اعلام شود.

کریستین بوبن هم‌رفت

نویسنده سرشناس فرانسوی روز جمعه هفته گذشته در ۷۱ سالگی از دنیا رفت. به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از لس‌ووند، کریستین بوبن نویسنده‌ای شکنده و فاخر که در دنیا شناخته‌شده بود، جمعه ۴ آذر درگذشت. وی در آثارش به خوبی چیزهای شگفت‌انگیز را از دل مسائل کوچک و تجربه‌های ساده زندگی مانند کودکی، عشق و تنهایی، بیرون می‌کشید و با کلماتی ساده و موسیقایی به اندازه شعری درخشان، در کنار هم قرار می‌داد. کتاب «لباس یک مهمانی کوچک» وی که سال ۱۹۹۱ منتشر شد اولین موفقیت بزرگ او بود. پس از آن شاهکاری به نام «قدیس فرودستان» که به فرانسوا داسیس تقدیم شده بود، منتشر شد و جایزه دموگو و گوبو بزرگ کاتولیک را دریافت کرد. وی سال ۲۰۱۶ نیز جایزه آکادمی فرانسه را برای همه‌خدمتی که به زبان فرانسوی کرده بود، دریافت کرد.